

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3386/23
20.11.2024. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Драгане Марчетић и Јасмине Вуковљак Јовановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Жарко Урошевић, адвокат из Београда, Јужни булевар 28, против тужене Републике Србије, Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, Косовска 31, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 2056/22 од 02.03.2023. године, у седници одржаној 20.11.2024. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 2056/22 од 02.03.2023. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду П 2056/22 од 02.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се утврди повреда права личности – повреда људског права на заштиту подата о личности тужиоца од стране тужене у радњи органа тужене – Министарства правде, Првог основног суда у Београду, јавним објављивањем података о личности тужиоца у виду пуне адресе тужиоца на порталу судова 10.10.2019. године.

Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се утврди повреда права личности – повреда људског права на заштиту подата о личности тужиоца од стране тужене, у радњи органа тужене – Министарства правде, Првог основног суда у Београду, одбијањем уклањања јавно објављеног податка о личности тужиоца, у виду пуне адресе тужиоца на порталу судова, а супротно захтеву тужиоца од 10.10.2019. године и поновљеног захтева тужиоца од 30.10.2019. године.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 9.000,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Испутујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386. Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7 и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка, прописана чланом 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се жалбом посебно указује јер је изрека пресуде разумљива, а дати разлози о битним чињеницама јасни и потпуни.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у парничном предмету Првог основног суда у Београду П 13721/18 (а који поступак је водио против тужене, ради накнаде штете) поднеском од 09.10.2019. године обавестио суд о промени адресе свог пребивалишта, наводећи да податке о његовој новој адреси суд не даје туженој, или трећим лицима јер је поднео кривичну пријаву због праћења и угрожавања сигурности. Дана 10.10.2019. године у портал правосуђа – Ток предмета, који представља евиденцију о предметима, унета је радња тужиоца – предметни поднесак са новом адресом тужиоца. Увид у портал Ток предмета се може извршити уношењем броја предмета у претрагу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужилац поднеском од 09.10.2019. године у складу са својом обавезом предвиђеном одредбом члана 98. Закона о парничном поступку обавестио суд о промени адресе, те да су органи тужене уношењем података у портал Ток предмета руковали податком о адреси тужиоца и обрађивали га управо у оној мери која је неопходна за извршење њихових службених овлашћења, односно у мери у којој је то потребно за руковођење поступком и вршење Законом о парничном поступку предвиђених радњи, па имајући у виду да предметни портал омогућава странкама у поступку да се информишу о току свог предмета, а критеријум претраге је број предмета, а не име и презиме учесника у поступку, трећа лица немају приступ наведеном податку, већ приступ истом имају само суд и противна странка у складу са одредбама Закона о парничном поступку, због чега предметном радњом органа тужене није повређено право на заштиту података личности тужиоца. Због наведеног, применом одредаба члана 4, 5. и 30. Закона о заштити података о личности и члана 98, 130. и 144. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом и другом изреке побијане пресуде.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд одбио, као неосноване, тужбене захтеве тужиоца.

Одредбом члана 2. став 1. Закона о заштити података о личности (“Сл. гласник РС”, бр. 87/2018) дефинисан је циљ овог закона и предвиђено је да се овим законом обезбеђује заштита основних права и слобода физичких лица, а посебно њиховог права на заштиту података о личности.

Одредбом члана 4. тачка 1. наведеног закона одређено је да је податак о личности сваки податак који се односи на физичко лице, чији је идентитет одређен или одредив непосредно или посредно посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног, економског, културног и друштвеног идентитета.

Чланом 5. став 1. тачка 1. истог закона предвиђено је да се подаци о личности морају обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе („законитост, поштење и транспарентност”). Законита обрада је обрада која се врши у складу са овим законом, односно другим законом којим се уређује обрада.

Чланом 12. став 1. истог закона прописано је да је обрада законита само ако је испуњен један од следећих услова: 1) лице на које се подаци о личности односе је пристало на обраду својих података о личности за једну или више посебно одређених сврха; 2) обрада је неопходна за извршење уговора закљученог са лицем на које се подаци односе или за предузимање радњи, на захтев лица на које се подаци односе, пре закључења уговора; 3) обрада је неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковоаца; 4) обрада је неопходна у циљу заштите животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица; 5) обрада је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних овлашћења руковоаца; 6) обрада је неопходна у циљу остваривања легитимних интереса руковоаца или треће стране, осим ако су над тим интересима претежнији интереси или основна права и слободе лица на које се подаци односе који захтевају заштиту података о личности, а посебно ако је лице на које се подаци односе малолетно лице. Ставом два истог члана предвиђено је да се став 1. тачка 6) овог члана не примењује на обраду коју врши орган власти у оквиру своје надлежности. Ставом три истог члана предвиђено је да одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се на обраду коју врше надлежни органи у посебне сврхе.

Одредбом члана 30. истог закона предвиђено је право на брисање података о личности, те да лице на које се подаци односе има право да се његови подаци о личности избришу од стране руковоаца. (став први) Руковалац је дужан да без непотребног одлагања податке из става 1. овог члана избрише у следећим случајевима: 1) подаци о личности више нису неопходни за остваривање сврхе због које су прикупљени или на други начин обрађивани; 2) лице на које се подаци односе је опозвало пристанак на основу којег се обрада вршила, у складу са чланом 12. став 1. тачка 1) или чланом 17. став 2. тачка 1) овог закона, а нема другог правног основа за обраду; 3) лице на које се подаци односе је поднело приговор на обраду у складу са: а) чланом 37. став 1. овог закона, а нема другог правног основа за обраду који претеже над легитимним интересом, правом или слободом лица на које се подаци односе, б)

чланом 37. став 2. овог закона; 4) подаци о личности су незаконито обрађивани; 5) подаци о личности морају бити избрисани у циљу извршења законских обавеза руковоаца; 6) подаци о личности су прикупљени у вези са коришћењем услуга информационог друштва из члана 16. став 1. овог закона. (став други) Ако је руковалац јавно објавио податке о личности, његова обавеза да избрише податке у складу са ставом 1. овог члана обухвата и предузимање свих разумних мера, укључујући и техничке мере, у складу са доступним технологијама и могућностима сношења трошкова њихове употребе, у циљу обавештавања других руковоаца који те податке обрађују да је лице на које се подаци односе поднело захтев за брисање свих копија ових података и упућивања, односно електронских веза према овим подацима. (став трећи) Лице на које се подаци односе подноси захтев за остваривање права из става 1. овог члана руковоацу. (став четврти) Ставови 1. до 3. овог члана не примењују се у мери у којој је обрада неопходна због: 1) остваривања слободе изражавања и информисања; 2) поштовања законске обавезе руковоаца којом се захтева обрада или извршења послова у јавном интересу или извршења службених овлашћења руковоаца; 3) остваривања јавног интереса у области јавног здравља, у складу са чланом 17. став 2. тач. 8) и 9) овог закона; 4) сврхе архивирања у јавном интересу, сврхе научног или историјског истраживања, као и статистичке сврхе у складу са чланом 92. став 1. овог закона, а оправдано се очекује да би остваривање права из ст. 1. и 2. овог члана могло да онемогући или битно угрози остваривање циљева те сврхе; 5) подношења, остваривања или одбране правног захтева. (став пети) Одредбе ст. 1. до 5. овог члана не примењују се на обраду коју врше надлежни органи у посебне сврхе. (став шести)

Одредбом члана 84. став 1 истог закона предвиђено је да лице на које се подаци односе има право на судску заштиту ако сматра да му је, супротно овом закону, од стране руковоаца или обрађивача радњом обраде његових података о личности повређено право прописано овим законом. Подношење тужбе суду не утиче на право овог лица да покрене друге поступке управне или судске заштите. Ставом 2. тачка 2. овог члана предвиђено је да се тужбом за заштиту права из става 1. овог члана може захтевати од суда да обавезе туженог на: 2) исправку, односно брисање података о тужиоцу из члана 29, 30. и 32. овог закона, док је ставом петим истог члана предвиђено да се у поступку судске заштите примењују се одредбе закона којим се уређује парнични поступак, ако овим законом није другачије одређено.

Одредбом члана 98. став 3. Закона о парничном поступку, предвиђено је, између осталог, да поднесци морају садржати пребивалиште, или боравиште странака, док је одредбом члана 99. став 1. истог закона предвиђено да се поднесци и прилози који треба да се доставе противној странци подносе суду у потребном броју примерака за суд и противну странку. Одредбом члана 144. став 1. истог закона предвиђено је, између осталог, кад странка до достављања одлуке, којом се поступак правноснажно окончава промени адресу, дужна је да о томе одмах обавести суд. Одредбом члана 130. Закона о парничном предвиђено је да у поступку странке могу непосредно да упућују поднеске и друга писмена једна другој и да поднесак и друга писмена и да поднесак и друга писмена, заједно са доказом о достављању поднесу суду.

Наиме, у конкретном случају, у портал Ток предмета унет је податак о личности тужиоца – адреса тужиоца, уз опис парничне радње коју је тужилац

преузео – поднесак од 9.10.2019. године о промени адресе тужиоца. Међутим, имајући у виду начин претраге наведеног портала, те да су подаци из предмета доступни за претрагу радње у поступку, искључиво уз податке о суду, врсти уписника, броју предмета и години предмета, да портал омогућава странкама у поступку да се информишу о току свог предмета (преко података о суду, врсти уписника, броју предмета и години предмета), као и да критеријум претраге није име и презиме учесника у поступку, трећа лица немају приступ наведеним подацима, већ приступ истом имају само суд и странке и њихови пуномоћници. Странкама, њиховим пуномоћницима и суду се иначе достављају поднесци, у складу са цитираним одредбама Закона о парничном поступку и имају право да знају адресу странке, конкретно тужиоца, а с обзиром и да у складу са чланом 130. Закона о парничном поступку странке могу непосредно да упућују поднеске и друга писмена једна другој и да поднесак и друга писмена заједно са доказом о достављању поднесу суду, па имајући у виду доступност датог податка наведном претрагом лицима, која иначе имају право да знају предметни податак, као и да тужилац није доставио процену одговарајућег органа да му је због наведених радњи органа тужене безбедност угрожена, оваквим поступањем органа тужене не може се сматрати да је право на заштиту података о личности тужиоца угрожено, па нема места обезбеђивању судске заштите овог права, а имајући у виду дефинисани циљ заштите из члана 2. наведеног закона.

Код оваковог става суда, осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и донете одлуке, па ти жалбени наводи нису посебно ни образлагани.

Правилна је одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде, која је донета правилном применом одредаба чланова 153, 154. и 163. ЗПП.

Применом члана 390. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

С обзиром да тужилац није успео у жалбеном поступку, одбијен је, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, применом члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић